

Η ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

Μαρία Πρασιανάκη, MSc, Νοσηλεύτρια
Γ.Ν. Ασκληπιείο Βούλας

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο παρελθόν η Νοσηλευτική εστιαζόταν σε προβλήματα βασισμένα στην ίδια την νόσο χωρίς την ερμηνεία των προβλημάτων αυτών στο ίδιο το άτομο. Η διεθνής Νοσηλευτική κοινότητα έχει εστιαστεί στη ανάπτυξη μιας κοινής γλώσσας που θα μπορούσε να περιγράψει την επιστημονική τεκμηρίωση των ενεργειών που γίνονται από νοσηλευτές. Η Νοσηλευτική Διεργασία και η Νοσηλευτική Διάγνωση παρέχουν ένα πλαίσιο μέσα από το οποίο η Νοσηλευτική εξελίσσεται με απώτερο στόχο την καλύτερη Νοσηλευτική φροντίδα. Στο παρόν άρθρο αναλύεται η Νοσηλευτική Διεργασία καθώς και δυνατότητα εφαρμογής της στην κλινική πράξη.

Λέξεις ευρητηρίου: Νοσηλευτική διεργασία, νοσηλευτική διάγνωση, Ννοσηλευτικά μοντέλα, νοσηλευτική φροντίδα, κλινική πράξη.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο όρος Νοσηλευτική Διεργασία είναι σχετικά νέος στην ιστορία της Νοσηλευτικής. Τις προηγούμενες δεκαετίες υπήρχε μια τάση για την διερεύνηση προβλημάτων συσχετιζόμενα με την βιολογική απάντηση του ατόμου στη νόσο. Η παροχή Νοσηλευτικής φροντίδας βασιζόταν στην εμπειρία και όχι σε επιστημονικές μεθόδους. Σήμερα υπάρχει μια τάση να αναγνωρίζονται και να εξατομικεύονται οι ανάγκες του ατόμου και να σχεδιάζεται ολοκληρωμένη Νοσηλευτική φροντίδα θεωρώντας το άτομο ως μια ενιαία βιοψυχοκοινωνική οντότητα. Η Νοσηλευτική Διεργασία αποτελεί μια επιστημονική μέθοδο επίλυσης Νοσηλευτικών προβλημάτων με στόχο τον σχεδιασμό της ολιστικής φροντίδας υγείας.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΕΡΓΑΣΙΑ

Ιστορική αναδρομή

Όπως αναφέρθηκε η παροχή φροντίδας αρχικά βασίστηκε στην παρούσα νόσο και περιοριζόταν στην εκτέλεση ιατρικών οδηγιών (1). Το 1960 οι αλλαγές στα συστήματα παροχής φροντίδας υγείας επηρεάζουν και την άσκηση

της Νοσηλευτικής (2). Το 1967 οι θεωρητικοί στο Catholic University of Washington αρχίζουν να ξεχωρίζουν την Νοσηλευτική από τα άλλα επαγγέλματα υγείας. Η Abdallah F G ταξινομήσε πρώτη τα Νοσηλευτικά προβλήματα (3). Την ίδια χρονιά οι Yura and Walsh δημοσιεύουν το πρώτο βιβλίο για την Νοσηλευτική Διεργασία προτείνοντας τέσσερα στάδια: την εκτίμηση, τον προγραμματισμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων(2). Η Νοσηλευτική Διεργασία ξεκίνησε να αποτελεί το πλαίσιο σχεδιασμού και παροχής Νοσηλευτικής φροντίδας τόσο στον κλινικό χώρο όσο και στην εκπαίδευση. Το 1973 διοργανώθηκε η πρώτη Εθνική Συνδιάσκεψη για την ταξινόμηση των Νοσηλευτικών Διαγνώσεων. Η Νοσηλευτική διάγνωση προστέθηκε στα στάδια της Νοσηλευτικής Διεργασίας, η οποία αποτελούσε μέρος της εκτίμησης. Η οργάνωση (NANDA) North American Nursing Diagnosis Association σε συνεργασία και με άλλους οργανισμούς νοσηλευτών διατυπώνει, ελέγχει, τεκμηριώνει και καθιερώνει Νοσηλευτικές Διαγνώσεις (4). Αξίζει να αναφερθεί ότι το 1991 η Επιτροπή Πιστοποίησης των Οργανισμών Φροντίδας Υγείας (Joint Commission of Healthcare Organization) απαιτεί η φροντίδα των ασθενών να γίνεται σύμφωνα με την Νοσηλευτική Διεργασία (5).

Ορισμός Νοσηλευτικής Διεργασίας

Η Νοσηλευτική Διεργασία, είναι η εφαρμογή επιστημονικής μεθόδου εκτιμήσεως των αναγκών και προβλημάτων του ασθενή, συστηματικού προγραμματισμού εφαρμογής της Νοσηλευτικής φροντίδας και μελέτης των αποτελεσμάτων της φροντίδας αυτής (6). Δίνοντας έμφαση στη Νοσηλευτική διεργασία αυξάνεται η ποιότητα του σχεδιασμού και τίθεται σε ένα επιστημονικό υπόβαθρο. Αποτελεί ένα γραπτό σύστημα επικοινωνίας μεταξύ των νοσηλευτών δίνοντας την δυνατότητα στον ασθενή να συμμετέχει ενεργά στην φροντίδα του.

Παρέχει έναν αποτελεσματικό τρόπο που μπορεί να αναγνωρίσει(7) :

- Το έλλειμμα γνώσεων του ασθενή
- Τους σκοπούς της Νοσηλευτικής φροντίδας

- Τις Νοσηλευτικές μεθόδους για προαγωγή ή διατήρηση π. χ. της αυτοφροντίδας ή άλλων προβλημάτων
- Την αποτελεσματικότητα της παρεχόμενης Νοσηλευτικής φροντίδας

Πλεονεκτήματα της μεθόδου αποτελούν(8):

- Εξατομικευμένη εκτίμηση των αναγκών του ασθενή
- Προσφέρει μια βάση για ανάλυση των αιτιών έτσι ώστε οι νοσηλευτικές πράξεις να είναι συνδεδεμένες με τα προβλήματα .
- Προσφέρει ένα σύστημα για ανάλυση της ικανότητας του ασθενή για συμμόρφωση .
- Τεκμηρίωση του σχεδιασμού και καταγραφή της φροντίδας σαν ένα μέσο επικοινωνίας κατά την διάρκεια της λογοδοσίας.
- Είναι οι νοσηλευτικές πράξεις σαφείς και σχεδιασμένες έτσι ώστε να συναντήσουν τις ανάγκες του αρρώστου και να αξιολογηθούν σύμφωνα με την αποτελεσματικότητά τους .
- Προσφέρει μια μέθοδο αξιολόγησης της παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας.

Η Νοσηλευτική Διεργασία από μόνη της δεν μπορεί να προσδιορίσει το περιεχόμενο. Αποτελεί μια σειρά βημάτων, όπου ακολουθώντας τα πραγματοποιούνται οι σκοποί. Αν υποθέσουμε ότι η Νοσηλευτική Διεργασία είναι ένα δέμα αγαθών τα οποία πρέπει να παραδοθούν, η Νοσηλευτική Διεργασία αποτελεί το όχημα που θα εξασφαλίσει την ασφαλή και αποτελεσματική διανομή των αγαθών. Ουσιαστικά, είναι το «εργαλείο» και η μεθοδολογία του Νοσηλευτικού επαγγέλματος και σαν τέτοιο βοηθάει του νοσηλευτές να καταλήξουν σε αποφάσεις, προβλέψεις και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων. Το «κενό» αυτό μπορεί να καλυφθεί μέσα από τον συνδυασμό της Νοσηλευτικής Διεργασίας με άλλες θεωρίες οι οποίες στερούνται στοιχεία διεργασίας, νοσηλευτικά μοντέλα όπως των Orem, Roper και ταξινομημένες Νοσηλευτικές Διαγνώσεις NANDA (9).

Το σύστημα αυτό είναι ανοικτό και ελαστικό. Επιτρέπει συνεχή είσοδο και ενσωμάτωση νέων πληροφοριών , καθώς και συνεχή αναθεώρηση και αναπροσαρμογή της φροντίδας του αρρώστου (6) . Προϋπόθεση σωστής λειτουργίας της Νοσηλευτικής Διεργασίας είναι η επάρκεια του προσωπικού, η γνώση της Νοσηλευτικής Διεργασίας καθώς και η ύπαρξη υλικοτεχνικής υποδομής . Απαιτούνται επιστημονικές γνώσεις και κλινική πείρα, καλές διαπροσωπικές σχέσεις, παρατηρητικότητα και κριτικό πνεύμα (10). Απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η ουσιαστική επικοινωνία, η δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης ανάμεσα

στον νοσηλευτή και τον ασθενή καθώς και η ικανότητα επίλυσης προβλημάτων.

Στάδια Νοσηλευτικής Διεργασίας

Η Νοσηλευτική διεργασία απαρτίζεται από πέντε στάδια(9):

1.Εκτίμηση

Για να γίνει η εκτίμηση των αναγκών του αρρώστου, γίνεται πρωτογενής συλλογή πληροφοριών που συλλέγει ο νοσηλευτής άμεσα από τον ασθενή μέσα από την ακρόαση και την παρατήρηση . Η δευτερογενής πηγή πληροφοριών αποτελεί έμμεση προσέγγιση του ασθενή μέσα από τα νοσηλευτικά αρχεία και το οικογενειακό περιβάλλον. Αποτελεί τη βάση της Νοσηλευτικής Διεργασίας, γιατί περιλαμβάνει το Νοσηλευτικό ιστορικό , από το οποίο θα προσδιοριστούν οι ανάγκες του ασθενή και θα καθοριστούν οι απαραίτητες παρεμβάσεις .

2. Νοσηλευτική Διάγνωση

Νοσηλευτική Διάγνωση, είναι η κλινική κρίση σχετικά με την απάντηση του ασθενή ή της οικογένειας σε πραγματικά ή δυνητικά προβλήματα υγείας .

Η Νοσηλευτική Διάγνωση εξασφαλίζει την βάση για την επιλογή των Νοσηλευτικών παρεμβάσεων (προγραμματισμός) ή αντίστροφα: χωρίς την Νοσηλευτική Διάγνωση οι Νοσηλευτικές παρεμβάσεις δεν ευσταθούν, δεν αιτιολογούνται (11).

Προϋπόθεση για την εφαρμογή της Νοσηλευτικής Διάγνωσης είναι η ολιστική θεώρηση του ατόμου που εκφράζεται ως βιοψυχοκοινωνική οντότητα. Η διατύπωση των Νοσηλευτικών Διαγνώσεων βασίζεται σε ένα συγκεκριμένο τύπο που αποτελείται από δυο στοιχεία το πρόβλημα (P) του ασθενή , δηλ. την απάντηση του ατόμου στη νόσο και την αιτιολογία (E) , που αποκαλύπτει εκείνους τους παράγοντες που σχετίζονται με την εμφάνιση του προβλήματος. Παράδειγμα: χειρουργημένος ασθενής στην κοιλιά- άμεση μετεγχειρητική περίοδος <<Διαταραχή θρέψης: ανεπαρκής κάλυψη των αναγκών του σώματος που σχετίζεται με: α)ελαττωμένη πρόσληψη από το στόμα που οφείλεται σε τροποποιήσεις της διαίτας, ανησυχία, κόπωση, ναυτία και απέχθεια στη χορηγούμενη διαίτα, β)ανεπαρκή θερμιδική υποκατάσταση, γ)ανεπαρκή θρέψη που οφείλεται σε εμέτους, δ)αύξηση των θερμιδικών αναγκών που οφείλεται σε αύξηση του ρυθμού μεταβολισμού που παρατηρείται κατά την επούλωση του τραύματος >>(12). Η Νοσηλευτική Διάγνωση αφορά όμως και καταστάσεις, όπου ένα πρόβλημα υγείας θα μπορούσε να εμφανιστεί

επειδή υπάρχουν οι συνθήκες που θα μπορούσαν να το προκαλέσουν. Παράδειγμα: χειρουργημένος ασθενής-άμεση μετεγχειρητική περίοδος << Αυξημένος κίνδυνος για διαταραχή της ακεραιότητας του δέρματος που σχετίζεται με α) διάσπαση του δέρματος που οφείλεται σε χειρουργική επέμβαση, β) καθυστερημένη επούλωση τραύματος που οφείλεται σε μειωμένο επίπεδο θρέψης και ανεπαρκή αιμάτωση της περιοχής του τραύματος, γ) ερεθισμό του δέρματος που οφείλεται σε επαφή με το υλικό επίδεσης, σε πίεση από τους σωλήνες παροχέτευσης και στις αυτοκόλλητες ταινίες >>(12).

3. Προγραμματισμός Νοσηλευτικής φροντίδας

Σε αυτό το στάδιο ιεραρχούνται τα νοσηλευτικά προβλήματα (Νοσηλευτική Διάγνωση). Διατυπώνονται οι αντικειμενικοί σκοποί και καθορίζονται οι Νοσηλευτικές δραστηριότητες με την εφαρμογή των οποίων θα επιτευχθούν οι στόχοι. Οι αντικειμενικοί σκοποί αποτελούν κριτήρια για την αξιολόγηση της προσφερόμενης Νοσηλευτικής φροντίδας.

4. Εφαρμογή προγράμματος Νοσηλευτικής φροντίδας

Ακολουθεί η υλοποίηση του προγράμματος.

5. Αξιολόγηση της Νοσηλευτικής φροντίδας

Η αξιολόγηση αποτελεί το τελευταίο στάδιο της Νοσηλευτικής Διεργασίας. Κρίνεται εάν ικανοποιήθηκαν οι ανάγκες του αρρώστου ή εάν έχουν παρουσιαστεί νέες ανάγκες. Ένας λόγος αποτυχίας είναι ένα λανθασμένο ή ελλιπές σχέδιο Νοσηλευτικής φροντίδας, που δεν ενημερώνεται συνεχώς, καθώς και η ανεπαρκής συνεργασία με

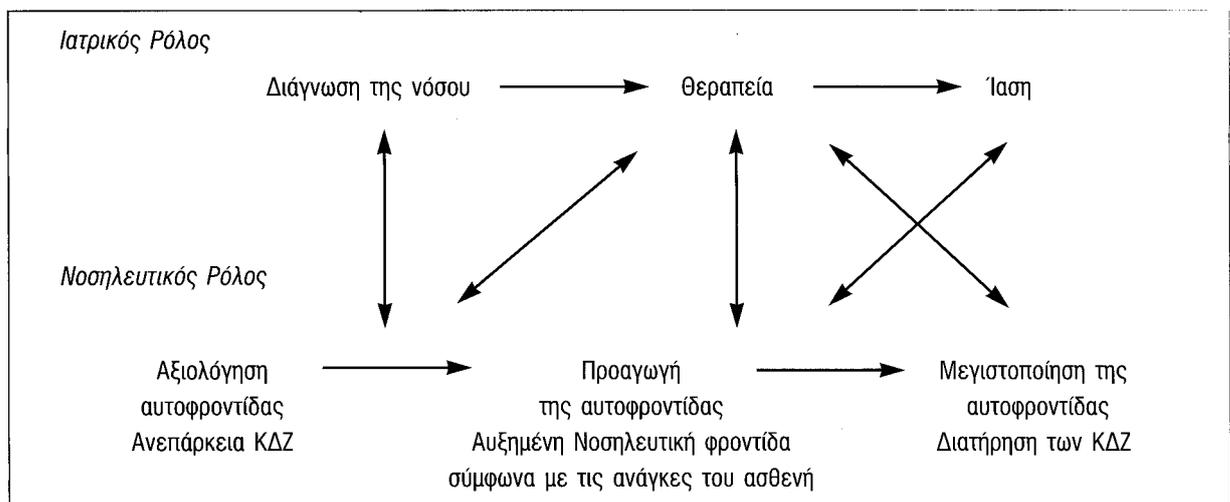
τον άρρωστο ή την οικογένεια του(6).

Σύγκριση Νοσηλευτικής και Ιατρικής Διάγνωσης

Η Ιατρική Διάγνωση διαφέρει από την Νοσηλευτική Διάγνωση σε αρκετά σημεία (Πίνακας 1). Η Νοσηλευτική Διάγνωση εστιάζεται περισσότερο στην επίδραση της ασθένειας στο άτομο παρά στην ίδια την ασθένεια, ειδικότερα(5, 6):

- Η Ιατρική Διάγνωση στηρίζεται στην βιολογική απάντηση του ατόμου στην νόσο, ενώ η Νοσηλευτική Διάγνωση στηρίζεται στην απάντηση του ατόμου στην νόσο θεωρώντας τον ως μια αδιαίρετη βιοψυχοκοινωνική οντότητα .
- Η Ιατρική Διάγνωση δεν ασχολείται με την σχέση που μπορεί να έχει ο ασθενής με την οικογένεια του. Αντίθετα η Νοσηλευτική Διάγνωση ασχολείται με την σχέση αυτή, γιατί θεωρεί τον ασθενή ολιστικά αναγνωρίζοντας τις ψυχοκοινωνικές διαταραχές.
- Η Ιατρική Διάγνωση εστιάζεται στο υπαρκτό πρόβλημα του ασθενή και εφ όσον είναι σωστή παραμένει η ίδια μέχρι να θεραπευτεί, ενώ η Νοσηλευτική Διάγνωση εντοπίζει πιθανά-δυσνητικά προβλήματα.
- Η Ιατρική Διάγνωση γίνεται σύμφωνα με το βιολογικό μοντέλο και προσανατολίζεται σε τυποποιημένο σχέδιο αντιμετώπισης. Αντίθετα η Νοσηλευτική Διάγνωση γίνεται σύμφωνα με τις εξατομικευμένες ανάγκες του κάθε ασθενή και διευκολύνουν την επίτευξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων.

ΠΙΝΑΚΑΣ1. Η ΟΛΙΣΤΙΚΗ ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ & Ο ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ (ΚΔΖ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ)

Πηγή: Mcfarlane G., Casteldine A. A guide to the practice of nursing

Η ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

Ο σχεδιασμός της Νοσηλευτικής φροντίδας αποτελεί μια πρόκληση για τους νοσηλευτές. Απαιτείται ένας συνδυασμός παραγόντων που αφορούν την εκπαίδευση των νοσηλευτών, την επάρκεια του νοσηλευτικού προσωπικού, την υλικοτεχνική υποδομή και την εφαρμογή κατάλληλου συστήματος εργασίας (5). Σύμφωνα με τις υπάρχουσες συνθήκες στον Ελλαδικό χώρο θα έπρεπε να γίνουν ριζικές αλλαγές στο σύστημα εργασίας παράλληλα με προσλήψεις Νοσηλευτικού προσωπικού, ικανού να εφαρμόσει την Νοσηλευτική Διεργασία.

Με την Νοσηλευτική Διεργασία εξασφαλίζεται η ποιότητα της παρεχόμενης Νοσηλευτικής φροντίδας, διότι ο ασθενής αντιμετωπίζεται ως μια αδιαίρετη βιοψυχοκοινωνική οντότητα, ενώ παράλληλα προάγεται η συμμετοχή του ασθενή στην οργάνωση και παροχή της φροντίδας του. Από την άλλη μεριά, μέσα από την εφαρμογή της Νοσηλευτικής Διεργασίας, διευρύνεται ο ρόλος του Νοσηλευτή τόσο στην εκπαίδευση, ελαχιστοποιώντας το κενό μεταξύ θεωρίας και πράξης, όσο και στην κλινική πράξη, προάγοντας την επαγγελματική αναβάθμιση. Μέσα από την καταγραφή των Νοσηλευτικών Διαγνώσεων, παρεμβάσεων και την τεκμηρίωση αυτών ελαχιστοποιούνται οι παραλήψεις και τα λάθη, έτσι ώστε να προστατεύεται νομικά ο νοσηλευτής.

Νοσηλευτικές Διαγνώσεις στην κλινική πράξη

Όπως έχει ήδη αναφερθεί παραπάνω ο όρος Νοσηλευτική Διάγνωση έχει καθιερωθεί στην Νοσηλευτική από το 1973. Οι Νοσηλευτικές Διαγνώσεις αποτελούν ουσιαστικά μια βάση δεδομένων με Νοσηλευτικές παρεμβάσεις που έχουν σκοπό την καλύτερη δυνατή Νοσηλευτική φροντίδα. Για κάθε Νοσηλευτική Διάγνωση αντιστοιχεί ένας κωδικός αριθμός για μηχανογράφηση, γεγονός που απορρέει από τον αρχέγονο σκοπό δημιουργίας των Νοσηλευτικών Διαγνώσεων. Η Νοσηλευτική Διάγνωση παρέχει ένα σαφές επίκεντρο για το σχεδιασμό της φροντίδας, το οποίο αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο για τον καθορισμό των σκοπών και την εκλογή των Νοσηλευτικών παρεμβάσεων. Η Νοσηλευτική Διεργασία χαρακτηρίζεται σαν μια κυκλική διεργασία η οποία δεν έχει αρχή και τέλος. Η επαναξιολόγηση της επίδρασης της φροντίδας του ασθενή οδηγεί στην τροποποίηση ενεργειών από τους νοσηλευτές σύμφωνα με τις ανάγκες του. Για αυτό το λόγο η Νοσηλευτική Διάγνωση αποτελεί τον ουσιαστικό κρίκο στην Νοσηλευτική Διεργασία (9). Για να γίνουν κατανοητές οι Νοσηλευτικές Διαγνώσεις έχουν διατυπωθεί και ταξινομηθεί από διάφορους οργανισμούς με τέτοιο τρόπο, έτσι ώστε να μπορούν εφαρμοστούν στην πράξη. Στον πίνακα II αναφέρονται οι Νοσηλευτικές Διαγνώσεις που μπορούν να εφαρμοστούν στην κλινική πράξη από τον NANDA (NORTH AMERICAN NURSING DIAGNOSES ASSOCIATION) (4).

ΠΙΝΑΚΑΣ II. NANDA**ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΕΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΓΝΩΣΕΙΣ****Διαγνώσεις σχετικά με την αναπνοή και την σίτιση**

Αναποτελεσματικός τύπος αναπνοής
Διαταραχή ανταλλαγής των αερίων
Διαταραχή ανταπόκρισης του αναπνευστικού στον απογαλακτισμό
Ανεπαρκής καθαρισμός αεραγωγών
Διαταραχή ηλεκτρολυτικού ισοζυγίου
Διαταραχή αιμάτωσης ιστών
Διαταραχή όγκου αίματος (έλλειμμα-περίσσεια)
Διαταραχές θρέψης
Διαταραχή ενεργειακού πεδίου
Δυνητική κάκωση ή βλάβη του δέρματος κατά την διεγχειρητική φάση
Βλάβη του στοματικού βλεννογόνου

Νευρολογικές και καρδιολογικές ρυθμίσεις

Δυσανεξία στην κόπωση
Αίσθημα δυσφορίας
Αυξημένος κίνδυνος διαταραχής της θερμορύθμισης (υπερ-υποθερμία)
Αναποτελεσματική ανταπόκριση του ασθενή στο θεραπευτικό σχήμα
Αυξημένος κίνδυνος λοίμωξης
Μειωμένη καρδιακή παροχή
Ακράτεια ούρων-κοπράνων
Διαταραχή ανατακλαστικού κατάποσης
Διαταραχή άρδευσης εγκεφάλου
Χρόνιος πόνος
Πόνος
Φλεβοθρόμβωση

Διαγνώσεις αυτοφροντίδας

Αυξημένος κίνδυνος βλάβης δέρματος
Μεταβολές της αντιληπτικής-αισθητικής ικανότητας
Μεταβολή της λεκτικής επικοινωνίας
Αδυναμία αυτοεξυπηρέτησης (σίτιση, υγιεινή, ένδυση, κινητοποίηση)
Αυξημένος κίνδυνος εισρόφησης
Αυξημένος κίνδυνος τραυματισμού
Δυνητικές επιπλοκές από την κατάκλιση

Διαγνώσεις σχετικά με την ηλικία

Ακράτεια
Περιορισμός της κινητικότητας
Μεταβολή τρόπου απέκκρισης ούρων
Δυσκοιλιότητα /διάρροια
Παλινδρόμηση ούρων
Διαταραχή ύπνου

Ψυχολογικές /πνευματικές διαγνώσεις

Διαταραχή της αντίληψης του εαυτού
Διαταραχή της αυτοεκτίμησης
Σεξουαλική δυσλειτουργία

Κατάθλιψη

Ψυχική εξάντληση

Απάντηση για την μετά-τραύμα περίοδο

Κοινωνική απομόνωση που σχετίζεται με:

- την αντίδραση στον βιασμό
- την αδυναμία
- την απελπισία
- τον θρήνο
- την αδυναμία προσαρμοστικότητας
- τον φόβο
- την διαταραχή των οικογενειακών σχέσεων
- άγχος
- την μειωμένη αυτοεκτίμηση
- την μοναξιά
- την άρνηση

Δημόσια υγεία-κοινωνική νοσηλευτική

Κίνδυνος για δηλητηρίαση

Προστασία

Διαγνώσεις σχετικά με νεογνά, παιδιά, γονείς

Μεταβολές στην ανάπτυξη και εξέλιξη

Ανάγκη αλλαγής ρόλων

Διαταραχή του γονικού ρόλου

Κίνδυνος για μεταβολή της «προσκόλλησης» γονέα /βρέφους

Διαγνώσεις σχετικά με την οικογένεια

Μεταβολή του ρυθμού της οικογενειακής ζωής

Διακοπόμενος θηλασμός

Αναποτελεσματικός θηλασμός

Αλκοολισμός

Αναποτελεσματικός τρόπος σίτισης νεογνού

NANDA (NORTH AMERICAN NURSING DIAGNOSES ASSOCIATION)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Νοσηλευτική Διεργασία, είναι μια μέθοδος επίλυσης Νοσηλευτικών προβλημάτων που έχει σαν σκοπό την διατήρηση της υγείας, την πρόληψη της ασθένειας, την ολοκληρωμένη εξατομικευμένη Νοσηλευτική φροντίδα, την προώθηση της ανάρρωσης, την αποκατάσταση της υγείας και την προαγωγή αυτής. Απαιτούνται επιστημονικές γνώσεις, κλινική πείρα, διαπροσωπικές δεξιότητες, παρατηρητικότητα και κριτικό πνεύμα. Αποτελεί γραπτό σύστημα επικοινωνίας μεταξύ των νοσηλευτών και των άλλων επαγγελματιών υγείας που εμπλέκονται στην φροντίδα του ασθενή. Επιπλέον προστατεύεται νομικά ο νοσηλευτής, γιατί με την Νοσηλευτική Διάγνωση αιτιολογούνται και τεκμηριώνονται οι Νοσηλευτικές παρεμβάσεις. Χρειάζεται ευαισθητοποίηση των στελεχών στον χώρο της Νοσηλευτικής, της διοίκησης, της εκπαίδευσης και πολιτική βούληση, έτσι ώστε η Νοσηλευτική Διεργασία να αποτελέσει τον ακρογωνιαίο λίθο στην ουσιαστική και αποτελεσματική Νοσηλευτική φροντίδα των ασθενών.

ABSTRACT

Historically, modern Nursing is based on the biomedical model in order to organize thinking, speaking and writing. As Nursing continues to struggle with the issues of professionalism, Nursing leadership has worked to develop a common language that could describe clinical judgments made by nurses thus increasing status as a profession. Nursing process and Nursing Diagnosis applied by nurses provide a framework in which Nursing develops and a better care is provided. In this article Nursing process and its application in clinical practice is discussed.

Key words: Nursing Process, Nursing Diagnosis, Nursing models, Nursing Care, clinical practice.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Johnson, C. & Hales, L. (1989). Nursing diagnosis anyone? Do staff nurses use nursing diagnosis effectively. *The Journal of Continuing Education in Nursing*, 20(1), 30-35.
2. Yura, H. & Walsh, M. (1988). *The nursing process assessing, planning, implementing, evaluating* (5th ed.). Norwalk: Appleton and Lange.
3. Meleis A. I. (1991). *Theoretical nursing – Development & progress* (2nd ed) J. B. Lippincott Company.
4. McFarland G. K., McFarlane E. A. (1993). *Nursing diagnosis and intervention – planning for patient care* (2nd ed) Mosby, St Louis.
5. Καλογιάννη Α. Κ. (2003). Νοσηλευτική διεργασία στην ΜΕΘ. *Νοσοκομειακά Χρονικά-Πρακτικά 8ου ετησίου συμποσίου συνεχιζόμενης εκπαίδευσης Νοσ/μείου Ευαγγελισμός, Αθήνα 13-15 Φεβρουαρίου.*
6. Ραγιά Α. Χ. (2002). Βασική νοσηλευτική-Θεωρητικές & δεοντολογικές αρχές (Εξέκδοση).
7. Pearson A.&Vaughan B. (1990). *Nursing models for practice*, Heineman Nursing.
8. Mcfarlane G. & Casteldine A. (1982). *A guide to the practice of nursing*. Mosby co, London.
9. Αποστολοπούλου, Ε. Α. (1999). *Θεωρίες της νοσηλευτικής* (1η έκδοση).
10. Μαλγαρινού Μ. Α. (1983). *Νοσηλευτική διεργασία* Αθήνα.
11. Johnson C.(1991). *Classification of nursing diagnoses proceedings of the ninth conference*. J B Lippincott Philadelphia
12. Ulrich S. P., Canale S. W., Wendell S. A.(1997). *Παθολογική-χειρουργική νοσηλευτική-Σχεδιασμός νοσηλευτικής φροντίδας* (3η έκδοση) Ιατρ. Εκδ. Λαγός Π. Δ.